

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2014 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **H. D.**

przeciwko **J. D.**

o rozwiązanie umowy dożywocia

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 lipca 2014 roku, sygn. akt: I C 809/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jerzy Geisler

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych. Uzasadniając rozstrzygnięcie wskazał w szczególności, że pozwany jest właścicielem domu o powierzchni 150 m² wraz z działką o powierzchni 1,21 ha o wartości 200.000,00 zł oraz nieruchomości rolnej o powierzchni 15,6 ha o wartości 400.000,00 zł, które na mocy postanowienia o zabezpieczeniu zostały objęte zakazem zbywania, nie są natomiast objęte zakazem ich obciążania. Podkreślił także, że pozwany w 2013 roku zbył nieruchomość za rażąco niską cenę 20.000,00 zł, zaś w dniu 10 lutego 2014 roku dokonał wypłaty ze swojego rachunku bankowego kwoty 36.950,00 zł.

W/w okoliczności pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, przyjąć, że pozwany był w stanie poczynić oszczędności bądź zgromadzić środki pieniężne w celu uiszczenia opłaty sądowej od apelacji w wysokości 17.500,00 zł.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie go od kosztów sądowych w całości lub w części, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu orzeczeniu skarżący zarzucił naruszenie art. 102 ust. 1, 2 i 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez ich błędną wykładnię, jak też dokonanie ustaleń sprzecznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Trafnie przyjął Sąd I instancji, że pozwany, dokładając należytej staranności, miał możliwość zgromadzenia oszczędności na poczet należnych na obecnym etapie postępowania kosztów sądowych. Szczególne znaczenie ma fakt, iż krótko przed wydaniem w niniejszej sprawie wyroku skarżący dysponował środkami pieniężnymi w wysokości dwukrotnie przekraczającej wysokość opłaty od apelacji. Argumentacja zażalenia, iż środki te zostały przeznaczone na spłatę zobowiązań pozwanego, nie uzasadnia choćby częściowego zwolnienia go od kosztów sądowych.

Przy ocenie żądania zwolnienia od kosztów istotny jest nie tylko stan majątkowy strony w chwili rozstrzygnięcia o żądaniu, lecz także możliwość zaoszczędzenia na opłatę sądową od chwili, gdy strona musiała się już liczyć z możliwością powstania obowiązku uiszczenia opłaty. Z tego też względu długi prywatne strony ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych nie mają pierwszeństwa przed zobowiązaniami tej strony wobec Skarbu Państwa do pokrycia kosztów sądowych (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1937 roku, sygn. akt: III C 2490/36, OSN(C) 1938/3/142). Obowiązek uiszczenia opłat sądowych nie jest bowiem zobowiązaniem mniejszej wagi niż inne zobowiązania publiczne lub prywatne.

Wskazać nadto należy, że art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wskazuje na możliwość uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych w razie wykazania, że strona nie może ponieść kosztów postępowania bez uszczerbku dla niej i jej rodziny, stąd wniosek, że groźba potencjalnego pokrzywdzenia wierzycieli wnioskującego nie stanowi podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych.

Pozwany uczestniczy w niniejszym procesie od lipca 2013 roku, zatem już od tej chwili winien liczyć się z ewentualnością przegrania sporu i gromadzić środki na uiszczenie opłaty od apelacji, co – jak wskazano powyżej – było możliwe.

Prawidłowo przyjął także Sąd Okręgowy, iż orzeczony wobec pozwanego zakaz zbywania nieruchomości nie ograniczał mu możliwości zaciągnięcia pożyczki z przeznaczeniem na koszty sądowe, której zabezpieczeniem mogły być posiadane przez niego nieruchomości.

Te okoliczności są, zdaniem Sądu odwoławczego, wystarczające do przyjęcia, że wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych nie był zasadny.

Z tego też względu dalej idące zarzuty zażalenia, a dotyczące zwłaszcza wartości sprzedanej w 2013 roku nieruchomości, jak też oceny przedłożonych w sprawie dokumentów, dotyczących sytuacji majątkowej skarżącego, są bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA J. Geisler